

Hamburg – Bullenhusen Damm – Miejsce Pamięci

Historia

W KZ Hamburg-Neuengamme lekarz SS Kurt Heißmeyer przeprowadzał na więźniach eksperymenty medyczne. W listopadzie 1944 r. w celu przeprowadzenia prób z gruźlicą rozkazał sprowadzić z KZ Auschwitz-Birkenau grupę **20 małych dzieci**, które przy likwidowaniu obozu w Neuengamme miały zostać zamordowane, aby zatuszować zbrodnię SS. W tym celu dzieci wraz z czworgiem opiekunów przewieziono do jednego z podobozów w hamburskiej dzielnicy Rothenburgsort. W piwnicach budynku byłej szkoły przy Bullenhusen Damm, w której uprzednio mieszkali więźniowie podobozu, esesmani powiesili dzieci i ich opiekunów, a w kilka godzin później zamordowali tam również **24 więźniów rosyjskich**.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

Część budynku wraz z pomieszczeniami piwnicznymi, gdzie doszło do masowego mordu, należy dzisiaj do miejsca pamięci Bullenhusen Damm. Wystawa informuje o losie pomordowanych. Podczas oprowadzania można dokładniej usłyszeć historię żydowskich dzieci z Polski. Częściowo możliwa jest rekonstrukcja etapów prześladowania od getta po deportację do obozu zagłady. Ponadto wystawa porusza kwestię traktowania sprawców zbrodni w powojennych Niemczech: odpowiedzialny za te wydarzenia dowódca SS, Arnold Stripper, nigdy nie został postawiony przed sądem.

Miejsce pamięci Bullenhusen Damm jest filią miejsca pamięci KZ Neuengamme. Stowarzyszenie „Dzieci z Bullenhusen Damm” na tyłach budynku założyło rozarium, w którym stoi również pomnik poświęcony zamordowanym radzieckim jeńcom wojennym. Odwiedzający mogą tutaj na znak pamięci zasadzić krzaczek róży.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Hamburg – Bullenhusen Damm – Miejsce Pamięci

Rezerwacja: Museumsdienst der Kulturbehörde.

Bullenhusen Damm 92, 20539 Hamburg

tel. +49 40 428 13 10

<http://www.kz-gedenkstaette-neuengamme.de/?id=655>

info@museumsdienst-hamburg.de

Czynne: Miejsca Pamięci niedziela 10:00-17:00 (lub po uzgodnieniu); rozarium o każdej porze.

Wstęp: wolny; oprowadzanie: dwugodzinne dla grup młodzieżowych 15 € (dodatkowa opłata za język obcy).

Galeria

Wystawa w Bullenhauser Damm / Ausstellung Bullenhusener Damm Foto:Michael Kottmeier

Bullenhauser Damm